

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Льотна академія Національного авіаційного університету
Авіаційний університет Грузії (м. Тбілісі, Грузія)
Вища школа управління охороною праці м. Катовіце, Польща
Ескішехірський технічний університет м. Ескішехір, Туреччина
Жилінський університет, Словацька Республіка
Льотна школа «BLUE SKY AVIATION», м. Прага, Чехія
Сучавський університет імені Штефана чел Маре, Румунія

**Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка
операторів складних систем**

**XI Міжнародна
науково-практична конференція**

ЗБІРНИК ТЕЗ

7 грудня 2022 р.

*Збірник тез наукових доповідей затверджено
Вченою радою Льотної академії Національного авіаційного університету
(протокол р.)*

Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 07 грудня 2022 р. Кропивницький: ЛА НАУ, 2023. 390 с.

У збірнику подано тези доповідей за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем».

Метою конференції є обмін науково-технічною інформацією, визначення перспективних шляхів розробки та розвитку нової техніки та технології, виявлення актуальних проблем, нових можливостей в галузі авіаційного транспорту та професійної підготовки.

Збірник тез буде корисним студентам, курсантам, магістрантам, аспірантам, докторантам та всім зацікавленим особам.

Тези публікуються у авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність інформації, точність фактів, цитат, інших відомостей.

При використанні матеріалів, опублікованих у збірнику тез конференції, збереження авторських прав обов'язкове.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова:

Сорока М. Ю. – кандидат тех. наук, доцент, заступник начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ

Заступник голови:

Дмитрієв О. М. – доктор тех. наук, професор, декан факультету льотної експлуатації.

Кравцов В. О. – кандидат пед. наук, доцент, в.о. начальника відділу наукового розвитку.

Письменна М. С. – доктор екон. наук, професор, декан факультету авіаційного менеджменту

Члени оргкомітету:

Зеленська Л. М. – кандидат пед. наук, доцент, завідувач кафедри професійної та авіаційної мовної підготовки.

Євгенідзе Георгій – декан факультету бізнес адміністрування Авіаційного університету Грузії (м. Тбілісі, Грузія)

Колесник А. В. – кандидат техн. наук, ст. викладач кафедри аеронавігації, метеорології та організації повітряного руху.

Кушнерова Н. І. – кандидат тех. наук, доцент, завідувач кафедри аеронавігації, метеорології та організації повітряного руху.

Лещенко Г. А. – доктор пед. наук, професор, завідувач кафедри аварійно-рятувальної, професійно-прикладної фізичної підготовки та туризму.

Барчакова Марцела – PhD, фахівець Відділу міжнародних відносин Жилінського університету в Жиліні (Словакія).

Москаленко С. І. – доктор юр. наук, доцент, завідувач кафедри права та соціально-гуманітарних дисциплін.

Пурічі Стефан – професор, проректор Сучавського університету імені Штефана чел Маре з міжнародних відносин та європейського розвитку (Румунія).

Радул С. Г. – кандидат пед. наук, доцент, доцент кафедри професійної та авіаційної мовної підготовки.

Сікірда Ю. В. – кандидат тех. наук, завідувач кафедри конструкції повітряних суден, авіадвигунів та підтримання льотної придатності.

Смутчак З. В. – доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту авіаційної діяльності.

Суркова К. В. – кандидат пед. наук, доцент, завідувач кафедри фізико-математичних дисциплін та застосування інформаційних технологій в авіаційних системах.

Тимочко О. І. – доктор тех. наук, професор, завідувач кафедри льотної експлуатації та безпеки польотів.

МАНДРИК Я. С. Сучасний стан професійної підготовки фахівців системи авіаційного пошуку і рятування в Україні	342
МОШНЯГА Л. В. Кримінально-правова охорона цивільної авіації від актів незаконного втручання: міжнародно-правове регулювання	345
МОШНЯГА Л. В., ВИХРИСТЮК М. С. Правові засади використання безпілотних літальних апаратів в Україні	347
РОМАНЬКО І. І. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти в умовах онлайн навчання (з досвіду роботи науково-дискусійного гуртка з історії авіації)	350
РОМАНЬКО І. І. Особливості формування «soft skills» у операторів складних систем в процесі викладання історичних дисциплін	353
СМИРНОВА І. Л., СМІРНОВ В. В. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ECTS) в оцінюванні знань здобувачів вищої освіти льотних ЗВО	356
СРІБНА О. В. Застосування тренінгової роботи при психологічній підготовці майбутніх фахівців цивільної авіації	359
ТЕРНАВСЬКА Т. А., ДАНИЛКО О. Г. Актуальність та перспективи вибору авіаційних професій майбутніми здобувачами вищої освіти	362
ФОМИЧ М. В., ГАЙДАМАК А. О. Емпіричні результати дослідження гендерних особливостей психологічної адаптації курсантів до навчально-професійної діяльності	364
ЯКУНІНА І. Л., ДРЮЧЕНКО Д. А. Огляд можливостей отримання практичної (льотної) підготовки в іноземних льотних школах	367
ТИМОШЕНКО Г. С., САГАНОВСЬКА Л. А. Змістове наповнення електронного засобу навчання «Взаємодія із системою IFPS»	369
КЕРНИЦЬКА Л. І. Педагогічні проблеми формування готовності майбутніх пілотів цивільної авіації до взаємодії у виробничо-технологічній діяльності	373
КИРСТЯ А. В. Розвиток дослідницької компетентності здобувачів вищої освіти	375

АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИБОРУ АВІАЦІЙНИХ ПРОФЕСІЙ МАЙБУТНІМИ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вступ. Впродовж останніх п'яти років більшої популярності набувають авіаційні професії. Авіація та космонавтика вважаються стратегічно-важливими для кожної держави є професіями майбутнього. Перспективними на рику праці вважаються льотчики, диспетчери, бортпровідниці, механіки. Актуальною та перспективною у науково-технічному розвитку завжди була галузь авіації космосу. Основна проблема та задача спеціалістів космічного авіаційного виробництва зіштовхнулась із проблемою вдосконалення технічного та композиторного оснащення льотних апаратів, можливостей відомих металів та створення нових ефективних легко сплавних конструкцій, захист холодильних та нагрівальних агрегатів, телекомунікація, радіоустаткування, робототехніка, система безпеки та радіонавігація, проектування пристроїв для роботи в агресивних середовищах.

Мета роботи. Метою дослідження є теоретично обґрунтувати актуальність та перспективи вибору авіаційних професій майбутніми здобувачами вищої освіти.

Результати обговорення. Попри усі переваги авіаційних професій абітурієнти розуміють і ризики: високу відповідальність, відсутність права на помилку, робота, пов'язана із постійним фізичним та психологічним навантаженням. Особливо гостро постало питання актуальності авіаційних спеціальностей у час воєнного стану, коли з максимальною швидкістю зріс попит на кваліфікованих фахівців авіаційної галузі. Паралельна подвійна спрямованість у підготовці авіаційних інженерів, диспетчерів, пілотів тощо і у військовому і у загальногромадянському застосуванні дозволяє отримувати ефект універсальності авіації та авіаційної підготовки [1].

У десятці найбільш ризикованих та небезпечних професій топ відкриває професія пілота. Престижна, високооплачувана авіаційна професія передбачає щоденні подорожі. Колосальна відповідальність, яка лягає на плечі пілота зумовлює суворий відбір та кропітку підготовку спеціалізації відповідно до вимог міжнародного рівня. Також високі вимоги лягають і на психофізичне стан працівника авіації. Щоденний стрес, емоційна напруга, розуміння та координація важливих алгоритмів, готовність до будь-якої ситуації в управлінні літальним апаратом, зміна часових поясів, розвиток нейросенсорної приглухуватості можуть негативно позначатися на здоров'ї пілота та усіх працівників літального апарату [3].

За відомостями сайту s-osvita.com.ua, на кінець серпня 2022 року українські абітурієнти подали понад 1 млн електронних заяв на здобуття фахової передвищої та вищої освіти. Найпрестижнішими та найзатребуванішими спеціальностями стали: 081 «Право», 122 «Комп'ютерні науки», 035 «Філологія», 053 «Психологія», 073 «Менеджмент», 121 «Інженерія програмного забезпечення» [2]. Професія інженера та пілота транспортного засобу також увійшла у топ затребуваніших професій в Україні 2022 року [4].

Рушійною силою для стрімкого розвитку будь-якої галузі держави є компетентні фахівці. Найголовніша тенденція – це високий попит на фахівців, які здобувають освіту у закладах вищої освіти, які пропонують освітні програми з цих «непопулярних» спеціальностей, у кількісному співвідношенні в меншості, аніж інші освітні установи, що пропонують спеціальності часто мультидубльовані іншими ЗВО. Інженери енергетичних галузей, картографи, пілоти, інженери транспортних засобів на сьогодні найзатребуваніші, а ось здобувачів за цими спеціальностями набирають небагато, де часто бувають недобори навіть на державні місця. Висококваліфікований компетентний фахівець із досить

специфічної спеціальності, яка на сьогодні є затребувана на ринках праці України та/або країн Європи, завжди знайде високооплачувану та престижну роботу.

Список літератури

1. Олексій Сухоруков. *Я б у льотчики пішов...* Сучасна освіта в Україні і за кордоном. *s-osvita.com.ua*. Інтернет ресурс. Режим доступу: <https://s-osvita.com.ua/ua/magazine/stati-iz-zhurnala/znakomtes-professiya/1341-ya-b-u-lotchiki-pishov> (дата звернення 16.09.2022).
2. Вступ-2022: найзатребуваніші спеціальності «Право», «Комп'ютерні науки», «Філологія». Вища освіта. *Шкільне життя*. Інтернет ресурс. Режим доступу: <https://www.schoollife.org.ua/vstup-2022-najzatrebuvanishi-spetsialnosti-pravo-komp-yuterni-nauky-filologiya/>(дата звернення 16.09.2022).
3. Топ-10 найбільш небезпечних професій. Запорізький обласний центр зайнятості. Освітній портал. Інтернет ресурс. Режим доступу: <https://zap.dcz.gov.ua/publikaciya/top-10-naybilsh-nebezpechnyh-profesiy> (дата звернення 20.09.2022).
4. ТОП професій в Україні у 2022 році. *Популярні новини. kudapostupat*. Інтернет ресурс. Режим доступу: <https://kudapostupat.ua/top-profesij-v-ukraini-u-2022-rotsi/> (дата звернення 31.10.2022).